

Riktlinjer | 2019-01-18

Riktlinjer för kommunstyrelsens uppsikt

Dokumenttyp: Riktlinje

Dnr: KS 2018/000385

Fastställd av kommunstyrelsen 2019-02-01, § 5

Dokumentet gäller tillsvidare

Kommunstyrelsen ansvarar för revidering och uppföljning

Dokumentansvarig är kommunstyrelsens kontor/ ekonomiavdelningen

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	3
2. Uppsiktens inriktning	3
3. Uppsiktens omfattning.....	4
4. Genomförande av uppsikten.....	5
5. Åtterrapporing till kommunstyrelsen.....	6

1. Inledning

Enligt kommunallagen (2017:725) ska kommunstyrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i 10 kap. 2-6 §§ (helägt kommunalt bolag, delägt kommunalt bolag, kommunal stiftelse och föreningar) och sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Ett generellt krav är att uppsikten måste kunna genomföras på ett medvetet, förebyggande och kontinuerligt sätt. Södertälje kommun har genom sin fastställda styrmodell ett övergripande dokument som reglerar styrningen av kommunens verksamhet och ekonomi. Därtill ska läggas de ytterligare styrdokument som finns inom kommunen och som sammantaget stödjer kommunstyrelsen i sin möjlighet att genomföra uppsikten på ett medvetet, förebyggande och kontinuerligt sätt.

De främsta verktygen för att utöva uppsiktplikten utgörs av styrmodellen, med mål- och budgetprocessen tillsammans med uppföljningsprocessen, och övriga tillhörande styrdokument.

För att kommunstyrelsen ska kunna fullgöra sin uppsikt behövs riktlinjer som tydliggör uppsiktens inriktning, omfattning, genomförande och återrapportering.

2. Uppsiktens inriktning

Uppsiktens inriktning ska ta fasta på kommunkoncernens förmåga att uppnå de mål, satsningar och prioriteringar som kommunfullmäktige beslutat om. För att klara detta krävs att verksamheten är organiserad på ett ändamålsenligt sätt och bemannad med rätt kompetens i rätt omfattning samt att övriga fysiska tillgångar som verksamhetslokaler och utrustning finns tillgängliga. Dock ska detta ske utifrån de ekonomiska krav som även ställs på verksamheten, som budget i balans hos nämnder och avkastningskrav hos bolagen.

Hela kommunkoncernens verksamhet är berörd av ett flertal lagar och förordningar samt övriga externa regelverk och som ska efterlevas. Därutöver finns inom kommunkoncernen interna styrdokument för att hela organisationen ska fungera på avsett sätt.

Sammantaget för hela kommunkoncernen, med många verksamheter av skilda slag, finns en stor mängd risker som måste omhändertas för att uppnå det som beskrivits ovan. Därför har riskanalyser och internkontrollplaner väsentlig betydelse för detta.

Inriktningen i kommunstyrelsens uppsikt är således följande:

- Att kommunfullmäktiges beslutade mål, satsningar och prioriteringar för innevarande budgetperiod uppfylls
- Att verksamhetsmässiga förutsättningar skapats utifrån organisatoriska, personella samt fysiska krav och behov för att bedriva planerad verksamhet
- Att ekonomiska krav uppfylls
- Att legala krav uppfylls och att interna styrdokument efterlevs
- Att riskerna i verksamheten hanteras i enlighet med beslutade riskanalyser och internkontrollplaner

3. Uppsiktens omfattning

Utgångspunkten för bestämmandet av uppsiktens omfattning är kommunens styrmodell. I denna finns kommunkoncernens huvudprocess Mål och budgetprocessen tillsammans med uppföljningsprocessen beskriven. I styrmodellen framgår även ett antal väsentliga styrdokument såsom mål och budget, verksamhetsplan, arbetsplan, styrdokument för bolagskoncernen, internkontroll samt program, planer och policyer.

Genom den målstruktur för kommunfullmäktiges mål som gäller sedan 2018 har program och planer integrerats på ett tydligt sätt till målen. Detta förenklar bestämningen av uppsiktens omfattning då denna kan fokusera på nämndens verksamhetsplan respektive bolagets affärsplan inklusive riskanalyser och internkontrollplan. Den därtill hörande uppföljningen av verksamhetsplan för nämnd respektive affärsplan för bolag sker utifrån månads-, delårs och årsrapportering.

Därutöver ska uppsikten omfatta nämnds- och styrelseprotokoll samt övrig rapportering till nämnd respektive bolagsstyrelse.

Omfattningen av kommunstyrelsen uppsikt är således följande:

- Verksamhetsplan (nämnd) och affärsplan (bolag) inklusive riskanalyser och internkontrollplan
- Månads-, delårs- respektive årsrapport från nämnd respektive bolagskoncern
- Nämnds- respektive styrelseprotokoll
- Övrig rapportering till nämnd respektive styrelse

För information från bolagen till kommunstyrelsen ska detta framgå av ägardirektivet, då kommunstyrelsen inte direkt på grund av kommunallagen kan begära in yttranden och upplysningar på samma sätt som gäller i fråga om nämnderna enligt kap.6 § 3.

4. Genomförande av uppsikten

Det övergripande ansvaret för genomförandet av uppsikten har stadsdirektören med stöd av kommunstyrelsens kontor. I det övergripande ansvaret ingår att ta fram direktiv, anvisningar och mallar för nämnder och bolagskoncern att tillämpa vid genomförandet av uppsikten. Respektive nämnd och Telge AB för bolagskoncernen har ansvar för att genomföra uppsikten i enlighet med de direktiv, anvisningar och mallar som stadsdirektören fastställt.

Genomförandet av uppsikten ska huvudsakligen ske genom samberedning/rapportering till stadsdirektören/ kommunstyrelsens kontor från nämnd respektive Telge AB för bolagskoncernen.

Vid behov kan även företrädare från aktuellt bolag inom bolagskoncernen delta vid denna samberedning/rapportering.

De ordinarie dokument som är föremål för samberedning/rapportering är följande:

- Verksamhetsplan (nämnd) och affärsplan (bolag) inklusive riskanalyser och internkontrollplan
- Månads-, delårs- respektive årsrapport från nämnd respektive bolagskoncern
- Nämnds- respektive styrelseprotokoll
- Övrig rapportering till nämnd respektive styrelse

Därutöver kan vid behov även månads-, delårs- respektive årsrapport från enskilt bolag i bolagskoncernen vara föremål för samberedning/rapportering utifrån ett uppsiktsperspektiv.

I den utsträckning det finns förutsättningar ska motsvarande samberedning/rapportering ske från övriga juridiska personer enligt som avses i 10 kap. 2-6 §§ och sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.

5. Återrapportering till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Utifrån genomförd samberedning/rapportering enligt ovan ansvarar stadsdirektören med stöd av kommunstyrelsens kontor för att sammanställa utfallet från nämndernas och bolagkoncernens rapportering till kommunstyrelsen i form av en uppsiktsrapport i samband med delårs- och årsrapportering. Årsrapporteringen ska kompletteras med en kortfattad redogörelse av hur uppsiktplikten genomförts under det gångna året.